

Mødet den 27. Oktbr. 1938.

Fraværende: Borgmesteren, H. J. Baden, Kai Blicher og I. C. Sørensen.

Mødet lededes af 1. Viceformand Stecher Christensen.

1. (J. Nr. 501—1938). Skrivelse fra Socialministeriet med Anerkendelse af Arbejdet ved **Omlægning af Væddeløbsbanen** i Henhold til Lov Nr. 169—1938.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 557—1938). Indenrigsministeriets Godkendelse af **Magelæg** med Handelsgartner K. Schierup.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 360—1938). Indenrigsministeriets Godkendelse af, at Salgssummen for den til **A/S Aaboulevarden** solgte Parcel indgaar i Fonden for Udvidelse af Gader i den indre By.

Toges til Efterretning.

4. Indenrigsministeriets Godkendelse af **Købekontrakter** med:
 - a. (J. Nr. 11²¹—1938). Maskinarbejder Julius Hansen.
 - b. (J. Nr. 11²⁰—1938). Malermestrene P. A. og M. Madsen samt Tømrermester Gudmund Sørensen.

c. (J. Nr. 22⁴⁹—1938). Murermester Chr. Jensen Rasmussen.

d. (J. Nr. 22⁴⁸—1938). Tømrermester Max Pedersen.

Toges til Efterretning.

5. (Nr. 378—1938). Skrivelse fra Undervisningsministeriet angaaende Besættelse af **2 Lærer- og 3 Lærerindeembeder.**

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 601—1938). Regnskab for **Aarhus Arbejdsanstalt** i 1937—38.

Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 23¹⁰—1938). Fortegnelse over anmeldte **Byggeforetagender** i 1937—38.

Toges til Efterretning.

8. (J. Nr. 359—1938). Meddelelse fra Skovudvalget om Udfaldet af **Arkitektkonkurrencen vedrørende Moesgaardarealerne.**

Følgende Skrivelse forelaa:

»Ved den i Dag foretagne Bedømmelse af de indkomne 14 Projekter i Arkitektkonkurrencen angaaende Udnyttelsen af Moesgaardarealerne har Komiteen bestaaende af Skovudvalget suppleret med Viceborgmester Stecher Christensen og Landsretssagfører I. C. Sørensen samt Arkitekterne Thorkel Møller og Johs. Frederiksen enstemmig vedtaget at fordele Præmierne saaledes:

1. Præmie, 1200 Kr., Projekt Nr. 12, Arkitekterne Johs. Møller og S. Brunchmann.
2. Præmie, 800 Kr., Projekt Nr. 14, Arkitekt N. Chr. Skjøth.
3. Præmie, 600 Kr., Projekt Nr. 5, Arkitekt M. B. Fritz.

Endvidere vedtoges det at indkøbe Projekt Nr. 6, Arkitekt A. Mogensen, for 300 Kr.

Samtlige Projekter er udstillede fra i Morgen til 29. ds. i den permanente Byggeudstillings Lokaler i Kannikegade.»

Stecher Christensen antog, at der vilde komme et Forslag fra Skovudvalget om Udnyttelse af Arealerne.

Toges til Efterretning.

9. (J. Nr. 561--1938). Skrivelse fra Aarhus Stiftamt vedrørende en fra Gade- og Vejnavnsudvalget for Aarhus og Oplandskommunerne foreliggende Indstilling angaaende **Gade- og Vejnavne.**

Følgende Skrivelse forelaa:

»Som det vil være Byraadet bekendt, er der af Aarhusegnens Egnsplansudvalg nedsat et Underudvalg med den Opgave nærmere at undersøge det uheldige Forhold, at der i Aarhus og omliggende Kommuner findes Gader og Veje med samme Navn, og at søge at finde en Ændring i dette Forhold og at foreslaa Regler for de forskellige Kommuners Fremgangsmaade ved Gaders og Vejes Navnebetegnelse, saaledes at det fremtidig kan undgaas, at flere Gader og Veje indenfor det nævnte Omraade faar samme Navn.

Ved at tilstille Byraadet Eksemplarer af den af det nedsatte Underudvalg angivne Beretning med Bilag, skal man i Henhold til Vedtagelse af Egnsplansudvalget, der anser det for meget heldigt, om der vil kunne opnaas en tilfredstillende Ordning af denne Sag, udbede sig Meddelelse inden den 1. November d. A.

1. om Byraadet maatte være villgt til for dets Vedkommende at fastsætte nye Navne for de af »Gade- og Vejnavneudvalget« foreslaaede Gader og Veje i Aarhus Kommune,

2. om Byraadet kan tiltræde, at »Gade og Vejnavneudvalget« bliver en permanent Institution,
3. om Byraadet vil forpligte sig til ikke at give de Gader og Veje i Kommunen, der efter »Gade- og Vejnavneudvalgets« Forslag skal have nye Navne, eller som i Fremtiden skal have Navnebetegnelse, Navne, forinden Erklæring er indhentet fra »Gade- og Vejnavneudvalget«, hvis Opgave da vil blive at kontrollere, om et ønsket Navn allerede er benyttet andetsteds, at udtale sig om, hvorvidt et paatænkt Navn bør benyttes eller af nærmere angivne Grunde opgives og eventuelt — i foreliggende Tilfælde — at fremkomme med Forslag til nye Gade- og Vejnavne.«

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse indstiller, at Byraadet til Besvarelse af foranstaaende udtaler:

1. at man er villig til at give Afkald paa de i den medfølgende Fortegnelse fremhævede Gadenavne med Undtagelse af Silkeborgvej, der naturlig har sit Udgangspunkt fra Skæringen ved Viborgvej.
2. at man kan tiltræde, at Gade- og Vejnavnsudvalget bliver en permanent Institution.
3. at man forpligter sig til at indhente Erklæring fra dette Udvalg, forinden man tager endelig Beslutning om nye Gade- eller Vejnavne.

Møller Rasmussen henstillede, at man ogsaa medtager Thyragade, idet en Gade af dette Navn fandtes i Kongsvang.

Stecher Christensen svarede, at der fra flere Sider var foreslaaet at kalde Gaden Sct. Nikolausgade efter en berømt Helgen, idet der i Gaden fandtes en stor Virksomhed af dette

Navn. Man kunde jo henstille til Udvalget at tage dette under Overvejelse.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 602—1938. Indbydelse til Generalforsamling i Danske Gasværkers **Tjærekompani** den 31. Oktober.

Stecher Christensen og J. R. Fanger valgtes til Repræsentanter.

11. (J. Nr. 501—1938). Indstilling fra Budgetudvalget angaaende Kommunens Støtte til Gennemførelse af Nødhjælpsarbejdet ved **Omlægning af Væddeløbsbanen**.

Følgende Indstilling forelaa:

»Under Henvisning til Socialministeriets Godkendelsesskrivelse af 18. d. M. og Stadsingeniørens Skrivelse af 22. d. M. vedrørende Omlægning af Væddeløbsbanen som Nødhjælpsarbejde indstiller Udvalget, at Kommunen støtter Gennemførelsen af dette betydnings-Arbejde, dels ved at tilsige Kommunegaranti for et af Væddeløbsbanen optaget Laan paa 400000 Kr., dels ved at yde et Tilskud paa 100000 Kr. fordelt paa de kommende 2 Aar, idet man samtidig indgaar paa, at Banens Koncession forlænges til 1980.«

Stecher Christensen henviste til Meddelelsen fra Socialministeriet om, at Arbejdet ikke kan godkendes som Nødhjælpsarbejde efter 30 Mill.-Loven, men derimod som almindeligt Nødhjælpsarbejde hvorefter der gives 40 % Tillæg til Arbejdslønnen, og hvis der var Tale om langvarigt Arbejdsløse, kunde der ydes 50 %. Væddeløbsbanen havde gennemarbejdet Projektet, og det viste sig, at Udgiften vilde komme op paa ca. 750000 Kr., væsentlig paa Grund af, at Bygningerne vilde blive bedre og dyrere end

først paatænkt. Statens Tilskud blev ca. 150000 Kr. og der skulde altsaa skaffes yderligere 600000 Kr. Væddeløbsbanen mente ikke at kunne skaffe hele Beløbet og havde derfor forhandlet med Budgetudvalget om, at Kommunen foruden Garanti for et Laan paa 400000 Kr. yder et Tilskud paa 100000 Kr. Der var ikke helt Enighed i Budgetudvalget derom, idet nogle mente, at man i Stedet for at yde dette Tilskud kunde forlænge Banens Koncession. f. Eks. til 1990 eller ogsaa forhøje Garantisummen til 500000 Kr. saaledes, at de 100000 Kr. ikke behøver at afdrages indenfor den Tid, Koncessionen varer. Taleren skulde ikke komme nærmere ind paa det forretningsmæssige; men der forelaa Erklæringer baade fra Landbrugs- og Krigsministeriet om, at Banen havde stor Betydning for Hesteopdrætningen. Men Væddeløbsbanen havde ogsaa stor Betydning for Byen. For indeværende Aar havde Totalisatorafgiften været 197000 Kr., hvoraf Kommunen fik 29500 Kr., Forlystelsesafgiften var betalt med 20400 Kr., hvoraf Kommunen fik $\frac{1}{3}$ eller 6800 Kr., og der skulde svares 7150 Kr. i Afgift til Idrætsparken. Naar Banen blev helt moderniseret, vilde Besøget sikkert stige, og dermed ogsaa Totalisatorafgiften. Talerens Parti havde ingen særlig Forkærlighed for denne Sport, og der var andre Grene, som man maaske hellere vilde støtte; men Banen havde altsaa økonomisk Betydning for Byen, og Projektet vilde give en hel Del Arbejde. Af disse Grunde anbefalede man Forslaget, men hvis Mindretallet ikke kunde gaa med dertil, vilde Flertallet næppe sætte synderligt ind paa at gennemføre det.

J. R. Fanger kunde godt anerkende de fremsatte Bemærkninger, og Væddeløbsbanen

gav jo ogsaa Beskæftigelse til mange Mennesker. Ligeledes havde den turistmæssig Betydning ved at trække en Del Mennesker til Byen. Taleren havde ikke noget imod Væddeløbsbanen, men det var efterhaanden blevet en god Forretning, som gav et pænt Overskud, og i saadanne Tilfælde plejede Kommunen ikke at give Tilskud. Talerens Gruppe kunde ikke gaa med til Forslaget under den foreliggende Form. Maaske kunde man gaa med til at forlænge Koncessionen yderligere eller forhøje Garantisummen til 500000 Kr., muligvis ogsaa strække sig saavidt, at de 100000 Kr. ikke behøver at afskrives inden den Tid, Kommunen kan overtage Banen. Gruppen kunde altsaa eventuelt gaa med til disse Ting, men ikke til at give et direkte Tilskud til en saa god Forretning som denne. Imidlertid vilde man gerne yde sin Medvirkning til at faa det store Arbejde i Gang paa en eller anden Maade. Stecher Christensens Udtalelser kunde forstaaes saaledes, at man ikke vil vedtage det, hvis det ikke kan ske enstemmigt, og da Sagen hastede, vilde Taleren foreslaa, at det overlades til Budgetudvalget at forhandle med Selskabet og afgøre Sagen, saafremt der kan blive Enighed i Udvalget derom.

K. Moustén gjorde opmærksom paa, at det skulde være en meget god Forretning, hvis den havde Raad til at ofre $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. derpaa. Angaaende Kummunens Tilskud kunde man ogsaa se saaledes derpaa, at det faktisk ikke er noget Tilskud, idet Pengene spares paa Understøttelserne til de Folk, som faar Arbejde derude; af den Grund var Taleren gaaet med til Forslaget. En Forlængelse af Koncessionen i 10 Aar var meget meget mere værd for Selskabet end 100000 Kr.

Stecher Christensen var ogsaa klar over, at det vilde være en meget stor Fordel for Banen. Taleren havde støttet Forslaget af Hensyn til at skaffe Arbejde, og det var jo ikke blot de 100000 Kr., som gik til Arbejdsløn, men ogsaa de 150000 Kr. fra Staten; det vilde give Beskæftigelse til mange Arbejdsløse, ogsaa til Byens Haandværkere o. lign. Hvis de Konservative stadig fastholdt deres Standpunkt, vilde det næppe nytte noget at forhandle i Udvalget, men hvis man ønskede at henvise Sagen dertil, kunde man selvfølgelig gøre det.

Thomas Christensen anerkendte, at det vilde give en Del Beskæftigelse, men det var galt, at det skulde være Nødhjælpsarbejde med 36 Timers Arbejde om Ugen, for den Løn, som kunde tjenes derved, var ikke tilstrækkelig til Forsørgere med flere Børn. Hvis der skulde forhandles paa ny om Sagen, burde man ændre dette til fuld Arbejdstid.

J. R. Fanger erkendte, at det var godt at sætte Arbejde i Gang, og de Konservative havde aldrig modsat sig dette; men der kunda ogsaa sættes andet Arbejde i Gang for de 100000 Kr., og det var jo heller ikke Meningen at give Tilskud til Ting som alligevel skal laves. Naar Banen havde Koncession, havde den ogsaa Pligt til at lave noget ordentligt, og eventuelt kunde der jo gennemføres et mindre Projekt end det foreslaaede.

Chr. Nielsen oplyste, at her blev Tale om Arbejde til Folk med indtil 3 Børn. For Socialvæsenet vilde det være en stor Fordel at faa dette Arbejde i Gang.

Stecher Christensen havde den Opfattelse, at de Arbejdsløse hellere vilde tjene 12—14 Kr. mere om Ugen ved Arbejde end ved

at modtage Understøttelse, saa Thomas Christensens Betragtninger hørte ingen Steder hjemme.

Thomas Christensen syntes, at Stecher Christensens affejende Bemærkninger var overflødige, for han vidste jo godt, at der var Folk, som fik 32 Kr. i Understøttelse, og selv om man lagde 12 Kr. dertil, kunde en større Familie ikke klare sig dermed.

Stecher Christensen svarede, at Faktum var, at der kunde tjenes 12—15 Kr. mere om Ugen end Understøttelsen, og det vilde sikkert enhver Arbejdsløs gerne være med til. Sagen vilde saa gaa tilbage til Budgetudvalget saaledes, at hvis Udvalget bliver enigt, tiltræder Byraadet Sagen paa det foreliggende Grundlag.

Henvistes til Budgetudvalget.

12. (J. Nr. 632—1938). Forslag fra Stadsingeniøren til nogle Skelændringer ved **Langelandsgade**.

Tiltraadt af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 631—1938). Indstilling angaaende Ordningen af **Ole Worms Allés** Forbindelse med **Langelandsgade**.

Fra Stadsingeniøren forelaa 2 Forslag, I og II, hvoraf Forslag II anbefales. Udgiften vil andrage 10500 Kr.

Tiltraadt af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

Stecher Christensen oplyste, at Ole Worms Allé var Vejen gennem Universitetsparken, og det var vel rimeligt at forespørge Universitetet, om man har Bemærkninger at gøre til Forslaget. Man kunde maaske tage Sagen saaledes, at hvis Universitetet ikke gør Bemærkninger dertil, er Sagen vedtaget i den foreliggende

Form, men hvis man ønsker Rettelser, vilde Sagen igen komme til Byraadet.

Tiltraadtes.

14. (J. Nr. 620—1938). Andragende fra Universitetets **fysiske Institut** om et Tilskud paa ca. 20000 Kr. til Installationer i Forbindelse med Højspændingsanlæg til over 1 Mill. Volt til Atomforskning.

Belysningsudvalget anbefaler Andragendet saaledes, at Kommunens Andel ikke maa overstige 20000 Kr. Beløbet foreslaas afholdt paa Belysningsvæsenets Regnskab.

Stecher Christensen meddelte, at Bygningen var rejst ved privat Indsamling, og fra forskellige Virksomheder var der givet Tilsagn om Bevillinger paa ca. 60000 Kr. til dette Anlæg, men der manglede ca. 20000 Kr. dertil.

Indstillingen vedtoges.

15. **Efterbevilling** af Overskridelser i Regnskabet for:

- a. (J. Nr. 3¹¹—1938). Kommunehospitalet.
- b. (J. Nr. 3¹⁵—1938). Marselisborg Hospital.
- c. (J. Nr. 3¹⁴—1938). Bygninger og Inventar.
- d. (J. Nr. 3¹³—1938). Brandvæsenet.
- e. (J. Nr. 3¹⁶—1938). Socialvæsenet.

2. Behandling.

Efterbevilling meddeltes.

16. (J. Nr. 3¹⁷—1938). **Efterbevilling** af Overskridelser i Skovudvalgets Regnskab.

H. P. Jensen pegede paa, at Overskridelserne skyldtes de Nødhjælpsarbejder, der var vedtaget i Byraadet, efter at Budgettet var lagt.

J. R. Fanger bemærkede, at der var ogsaa andre Overskridelser. Naar Indtægterne var steget, skyldtes det en stærkere Skovning.

Overgik til 2. Behandling.

17. (J. Nr. 3¹⁸—1938). **Efterbevilling** af Overskridelser i Regnskabet for nogle komm. Ejendomme.

Overgik til 2. Behandling.

18. (J. Nr. 598—1908). Sagen angaaende Ophævelse af det af visse kommunale Kontorer fulgte System med Udsendelse af Regninger til andre kommunale Institutioner paa Beløb til Dækning af »**Administrationsudgifter.**«

Stecher Christensen henviste til Behandlingen paa forrige Møde. Budgetudvalget havde ikke ændret sit Forslag.

J. R. Fanger oplyste, at Gruppen ikke kunde stemme for Forslaget. Det var principielt urigtigt, at Udgifterne ikke kom paa de Budgetter, hvor de hørte hjemme, og det var ikke Tilfældet, naar der ikke beregnedes noget til Administration.

Indstillingen vedtoges enstemmig med 10 Stemmer.

19. Thomas Christensen henstillede til Bro-lægningsudvalget at overveje en Ændring af Trafikforholdene paa Banegaardspladsen.

Stecher Christensen svarede, at der til næste Aar vilde komme et Forslag fra Sporvejsudvalget herom.
